

การกำหนดราคาโอน ระหว่างบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน Transfer Pricing

เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2561 ครม.มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. [มาตรการป้องกันการกำหนดราคาโอนระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ที่มีความสัมพันธ์กัน (Transfer pricing)] ของกระทรวงการคลัง ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณาแล้ว และให้เสนอคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

● **สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ** ●

1. กำหนดโทษปรับในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันมิได้จัดทำ หรือยื่น
รายงาน เอกสารหรือหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือยื่นรายงาน หรือเอกสาร
หรือหลักฐาน โดยแสดงข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วนโดยไม่มีเหตุอันสมควร
2. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจปรับปรุงรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน ให้ได้จำนวนรายได้ที่พึงได้รับและรายจ่ายที่พึงได้จ่าย เสมือนว่าบริษัทหรือ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวได้รับและได้จ่ายตามนั้น เพื่อใช้คำนวณกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี หรือเงินได้
พึงประเมินที่ต้องเสียภาษี
3. กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับความ
สัมพันธ์ระหว่างกัน และมูลค่ารวมของธุรกรรมระหว่างกันในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามแบบที่อธิบดีกำหนด
และยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินพร้อมกับการยื่นรายการภายในกำหนดเวลา
4. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดี อาจส่งหนังสือแจ้งความแก่บริษัทหรือ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน ให้ยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์
ข้อกำหนดของธุรกรรมระหว่างกันตามที่อธิบดีประกาศกำหนดภายในห้าปีนับแต่วันที่ได้อื่นรายงานข้อมูล
5. กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีรายได้จากการประกอบกิจการหรือเนื่องจากการ
ประกอบกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบ
ล้านบาท ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน
และมูลค่ารวมของธุรกรรมระหว่างกันในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี
6. กำหนดให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชี
เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป

● การเตรียมตัวของนักบัญชี ●

ร่างพรบ.ดังกล่าวกรมสรรพากรจะมีการกำหนดเกณฑ์รายได้ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีรายได้เข้าเกณฑ์ดังกล่าวจัดทำรายงานข้อมูลธุรกรรม เช่น การซื้อขายหรือให้บริการระหว่างบริษัทในกลุ่มมีจำนวนเท่าใด วิธีการคิดราคา ระหว่างกันเป็นไปตามราคาตลาดอย่างไรโดยจะกำหนดวิธีการ ยื่นหรือนำส่งข้อมูลดังกล่าวต่อกรมสรรพากร เช่น ยื่นตามเวลาที่ กำหนดหรือเมื่อมีการจดหมายแจ้งขอ และกรมสรรพากรมีอำนาจ เรียกดูหลักฐานอื่นได้ภายใน 5 ปีนับแต่วันที่ที่ยื่นรายงานข้อมูล

จากแนวทางที่กรมสรรพากรใช้ปฏิบัติในปัจจุบันที่ อ้างอิงได้คือ ป.113/2545 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด ราคาโอนที่เป็นหลักเกณฑ์ระหว่างประเทศที่หลาย ๆ ประเทศ นำมาใช้กัน คือให้จัดทำข้อมูล

(1) เอกสารแสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ของกิจการ ในกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งโครงสร้างและลักษณะของการประกอบธุรกิจ ของแต่ละกิจการ

(2) งบประมาณ แผนงานทางธุรกิจ และประมาณการ ทางการเงิน

(3) เอกสารแสดงกลยุทธ์ทางธุรกิจของผู้เสียภาษี และ เหตุผลในการใช้กลยุทธ์ดังกล่าว

(4) เอกสารแสดงยอดขาย ผลประกอบการของ ผู้เสียภาษีและลักษณะของธุรกรรมที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน

(5) เอกสารแสดงเหตุผลในการจัดทำธุรกรรมระหว่าง ประเทศที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน

(6) นโยบายการกำหนดราคา ความสามารถในการทำ กำไรของแต่ละผลิตภัณฑ์และข้อมูลทางการตลาด รวมทั้ง ส่วนแบ่งกำไรของแต่ละกิจการ โดยต้องคำนึงถึงหน้าที่งาน ทรัพย์สิน และความเสี่ยงของแต่ละกิจการที่เกี่ยวข้อง

(7) เอกสารแสดงเหตุผลในการเลือกวิธีกำหนดราคา

(8) กรณีที่อาจเลือกวิธีกำหนดราคาได้หลายวิธี ให้มี

เอกสารแสดงรายละเอียดวิธี อื่น ๆ นอกเหนือจากวิธีตาม (7) และเหตุผลที่ไม่เลือกวิธีดังกล่าว โดยต้องเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น ในขณะเดียวกันกับการตัดสินใจ เลือกวิธีตาม (7)

(9) เอกสารที่ใช้เป็น หลักฐานแสดงหลักการพื้นฐาน และท่าทีในการเจรจาของ ผู้เสียภาษีสำหรับธุรกรรม ที่ทำกับกิจการในกลุ่มเดียวกัน

(10) เอกสารอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคา (ถ้ามี)

รายละเอียดขอให้นักบัญชีได้ศึกษาอ่านฉบับเต็มของ ป.113/2545 จะเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เป้าหมายหลักคือ การที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจำเป็นต้องพิสูจน์ชี้แจงให้ได้ว่า รายงานระหว่างบริษัทในเครือเดียวกันเป็นไปตามราคาตลาดแล้ว ไม่นับนั้นกรมสรรพากรมีสิทธิที่จะประเมินภาษีได้ตามมาตรา 65 ทวิ (4) ที่ระบุว่า “ในกรณีโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้ กู้ยืมเงิน โดยไม่มีค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ย หรือ มีค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มี เหตุอันสมควร เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยนั้น ตามราคาตลาดในวันที่โอน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน”

หลาย ๆ ประเทศมีการประกาศใช้กฎหมายทำนอง เดียวกันนี้ ในแถบอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บริษัทที่มีรายการระหว่างบริษัทในกลุ่ม ที่ตั้งอยู่ในประเทศดังกล่าวก็ต้องมีการจัดทำรายงานข้อมูล ที่เกี่ยวกับการกำหนดราคาโอนให้กรมสรรพากรในประเทศ นั้น ๆ เช่นกัน รายงานข้อมูลของแต่ละประเทศอาจกำหนดให้ จัดทำมี 3 ประเภท ได้แก่

1. รายงานข้อมูลของบริษัทแม่ (Master file) เป็น รายงานข้อมูลรายการเกี่ยวของระหว่างบริษัทในกลุ่มทั้งหมด ที่บริษัทแม่ของกลุ่ม (Ultimate Parent) ต้องจัดทำ

2. รายงานข้อมูลของแต่ละบริษัทที่ตั้งอยู่ในประเทศ นั้น ๆ ที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำข้อมูลรายการระหว่างกัน (Local File)

3. รายงานธุรกรรม รายได้ จำนวนยอดรายการระหว่าง กัน กำไร และภาษีที่ชำระในแต่ละประเทศของบริษัทในกลุ่ม ทั้งหมด (Country by Country Report)

นักบัญชีภาษีอากรของบริษัทต้องรับทราบเตรียม วางแผนงานและติดตามข่าวสารการพิจารณาร่างพรบ. ของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกาศกรมสรรพากรและแนวปฏิบัติ เพื่อจะได้นำมาปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายของ กฏเกณฑ์ของกฎหมายภายในประเทศไทยและหากมีบริษัทในกลุ่มตั้งอยู่ต่างประเทศอาจต้อง ศึกษาถึงภาษีต่างประเทศอีกด้วย

.....
โดย ชลลดา พุวัตินศิลป์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาชีพด้านบัญชีและการบัญชีภาษีอากร
สภาวิชาชีพบัญชี

